

Eva Hryzbylová, Contrastive analysis of a text-type: English and Czech restaurant menus / Kontrastivní rozbor textového typu: anglický a český jídelní lístek. Bakalářská práce, Ústav anglického jazyka a didaktiky, FF UK Praha, leden 2012
Posudek školitele

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na typ textu, kterému je jen zřídka, pokud vůbec, věnována pozornost. Východiskem je Hoeyho (2001) monografie, v níž je na jediném místě zmínka o jídelním lístku jako jednom z příkladů typu textu, které Hoey označuje jako (textové) kolonie, tzn. texty, které jako celek sestávají ze skupiny krátkých, izolovaných textů. Tento pohled na jídelní lístek umožňuje chápat ho jako specifický strukturovaný textový útvar se specifickými vlastnostmi (nikoli jako torzovitou verzi řádného textu) a otevírá cestu k jeho systematickému popisu a ke kontrastivnímu srovnání.

Struktura práce je jednoduchá a přímočará, nejprve je v teoretické rekapitulován poměrně známý Leeho článek, ve kterém se snaží vnést jasno do základních pojmů a terminologie relevantních pro téma práce, tzn. pojmů jako žánr a textový typ, registr a styl. Dále prezentuje kapitolu z Hoeyho monografie, která je věnována textovým koloniím. Zde by bylo možná stálo za to propojit tuto část s předchozí a přihlédnout i k Hoeyho pojetí genre-textový typ, registr-styl.

Empirická část popisuje (kromě materiálu a metodologie) dvě fáze rozboru materiálu. První zahrnuje popis britských a irských jídelních lístků (irská komponenta vyplynula z autorčiny studijní stáže v Irsku; zdá se nicméně že obě složky britská a irská jsou homogenní), popis českých lístků a srovnání britsko-irských a českých lístků, které dohromady tvořily základ pro stanovení obecných rysů jídelního lístku jako textové kolonie v angličtině a češtině. Druhá fáze je spíše translátologická. Zaměřuje se na rozbor překladu českých jídelních lístků do angličtiny z pohledu předchozích zjištění o charakteristických rysech tohoto typu textu v autentických anglicky psaných jídelních lístcích a vyčleňuje jevy shodné a odporující úzu autentických anglických lístků.

Domnívám se, že práce úspěšně splnila stanovené zadání a že autorka si s tématem poradila. Z hlediska školitele byla spolupráce příjemná, autorka pracovala víceméně samostatně a zároveň se poctivě, ale nikoli slepě řídila pokyny. Obecně si lze představit, že rozbor zkoumaného materiálu by mohl být podrobnější a hlubší, např. Table 1 (str. 26), která uvádí v názvu, že popisuje pre- a postmodifikaci „in English menus“, shrnuje pouze data z jednoho lístku, což je v textu poctivě uvedeno. Převahu předložky *s* v Tab. 2 bylo možno interpretovat, a to nejspíše tak, že tato předložka vyjadřuje především „společnost, doprovod, připojení nebo obvyklé spojení“, což je při popisu příloh, ingrediencí podávaných s jídlem vhodný sémantický rys. Ovšem nejen gramatický, ale i lexikální rozbor vyžaduje větší zkušenost a praxi, než kterou lze očekávat na bakalářské úrovni.

V rámci rozboru anglických, českých lístků a jejich srovnání by bylo možno výsledky rozboru shrnout formou přehledových tabulek nebo znázornit pomocí diagramů. Jde o to, že z popisu rysů v textu si čtenář neudělá tak snadno celkovou představu o jejich celkové konstelaci. Také srovnání charakteristik anglicky psaných a českých by bylo možno takto názorně prezentovat.

Při rozboru anglického překladu českých menu bych očekával daleko větší výskyt lexikálních zvláštností. Jak řeší anglický překlad např. ony nápadité názvy českých jídel (katův šleh apod.)?

Pokud jde o formální stránku, zpracování a vybavení práce, lze studii hodnotit jako velmi pěknou. Text je psán mimořádně pečlivě, prakticky bez chyb, a také nápadně dobrým jazykem. Nenacházíme v něm obvyklé jazykové a formální chyby spojené s bakalářskými pracemi. Práce má všechny náležitosti, některé dokonce nadstandardní. Autorka věnovala např. velkou pozornost sběru materiálu a podařilo se jí vytvořit hezký a reprezentativní vzorek. Příloha na konci ve formě portfolia (možná až extravagantně nákladného) s barevnými reprodukcemi zkoumaných jídelních lístků může dobře posloužit případným dalším studiím.

Dílní připomínky:

- 25: As it is typical of most „Cinderella“ texts > As is typical of ...
- 26: Table 1 – „postponed participle“ should be specified (-ed/-ing)
- 28: meals which are in a few portions prepared in advance ?
- 29: dog snacks ? (poslední řádek 2. odstavce)
- 30: capitalisation (2. odstavce odspodu) – patří spíše mezi formální rysy
- 32: 5.2.4 – užití konkrétních předložek není syntaktickým rysem – časté užití postmodifikátorů v podobě předložkové fráze
- 35: jídlení lístek, which ... – nemá být čárka před which
- 43: „Za poloviční porce ...“ – to, že tato informace nebyla přeložena, nemusí být tak docela náhoda

Závěr: Práce splňuje všechny požadavky kladené na bakalářské práce. Je formálně zpracována velmi dobře, její slabší stránkou je hloubka lingvistického rozboru. Doporučuji ji k obhajobě a v závislosti na úrovni obhajoby ji předběžně hodnotím známkou „výbornou“.

V Praze dne 30.1. 2012

prof. PhDr. Aleš Klégr